احتمال آلودگی دیگر داروها به مواد سرطان‌زا

با مطرح‌شدن خطرات ماده سرطان‌زای «نیتروسودی‌متیل‌آمین» (NDMA) به‌کار رفته در داروی رانیتیدین، فرضیه احتمال وجود این ماده سرطان زا در دیگر داروها نیز مطرح‌شده و بسیاری از بیمارانی که دارو مصرف می‌کنند. نگران به‌کارگیری این ماده در داروهای مصرفی خود هستند. با این حال همه داروسازان لزوما چنین فرضیه‌ای را صحیح نمی‌دانند.

دکتر فرشاد هاشمیان، نایب رئیس انجمن علمی داروسازان ایران درپاسخ به نگرانی عمومی نسبت به احتمال وجود این ماده سرطان زا در دیگر داروها به جام‌جم گفت: «چند سال پیش برخی انواع داروی «والزارتان» از بازارهای جهانی جمع آوری شد که علت آن وجود همین ماده بود که در حال حاضر در رانیتیدین ایجاد مشکل کرده است. افراد باید توجه داشته باشند که مصرف طولانی‌مدت رانیتیدین به مدت چند سال ممکن است ایجاد مشکل کند و بنابراین جای نگرانی برای همه مصرف‌کنندگان وجود ندارد.»

رانیتیدین فعلا ممنوع!

ممنوعیت مصرف داروی رانیتیدین به علت احتمال سرطان‌زایی در انتظار بررسی‌های آزمایشگاهی بیشتر است

ندا اظهری
مهتاب خسروشاهی
سلامت

اواخر تابستان ۹۸، سازمان غذا و داروی ایالات متحده اعلام کرد وجود نوعی ناخالصی در داروی پرمصرف رانیتیدین می‌تواند سرطان‌زا باشد. به همین علت دستور جمع‌آوری انواع داروهای رانیتیدین از بازار آمریکا صادر شد. وجود ماده سرطان‌زای «نیتروسودی‌متیل‌آمین» (NDMA) ابتدا در داروی رانیتیدین با نام تجاری «زانتاک» ساخت شرکت «ساندوز» مشاهده شد و به دنبال آن، محققان سازمان غذا و داروی آمریکا برای اطمینان بیشتر، تمام انواع رانیتیدین‌های تولیدشده در شرکت‌های داروسازی مختلف این کشور را بررسی کردند. آنها در نهایت به این نتیجه رسیده‌اند که نوعی آلودگی در این دارو وجود دارد که ممکن است سرطان‌زا باشد.

به‌جای رانیتیدین از داروهای جایگزین استفاده کنید

سرطان‌زایی در حیوانات آزمایشگاهی

دکتر امید سبزواری، رئیس انجمن متخصصان علوم دارویی و رئیس انجمن سم‌شناسی و مسمومیت‌های ایران در گفت‌وگو با جام‌جم عنوان کرد: محققان ایرانی به دنبال ادعای محققان سازمان غذا و داروی آمریکا مشغول مطالعه روی داروی رانیتیدین هستند تا میزان نیتروسودی‌متیل‌آمین موجود در این دارو را ارزیابی کنند.

اگر میزان این ماده در حد مجاز باشد، مشکلی ندارد اما چنانچه بیشتر از حد مجاز باشد باید از بازار جمع‌آوری شود. به گفته او، ماده نیتروسودی‌متیل‌آمین می‌تواند مشکلات کبدی در انسان ایجاد کند و در حیوانات آزمایشگاهی هم می‌تواند موجب بروز سرطان شود.

ماده اولیه عامل آلودگی است

رئیس انجمن متخصصان علوم دارویی در ادامه گفت: در مطالعه‌ای که محققان روی داروی رانیتیدین انجام داده‌اند، این آلودگی هم در ماده اولیه و هم در محصول نهایی ایجادشده وجود داشته است. مشکل دیگری که وجود دارد این که در طول زمان، متأثر از فاکتور زمان و دما، تأثیر مخرب آن بیشتر می‌شود؛ به طوری که هرچه از تاریخ تولید دارو زمان بیشتری گذشته و نیز در دمای بالاتری قرار گرفته باشد، میزان ماده نیتروسودی‌متیل‌آمین و ناخالصی هم در آن افزایش پیدا کرده است.

دکتر سبزواری درباره چگونگی ایجاد این ناخالصی در داروی رانیتیدین گفت:از آنجا که این ناخالصی در ماده اولیه این دارو هم وجود داشته، می‌توان گفت منبع اصلی این آلودگی از ماده اولیه است و این ماده ممکن است در فرآیند ساخت یا سنتز ماده اولیه در یکی از واکنش‌ها دچار آلودگی شده باشد یا این‌که ممکن است یکی از مواد مخلوط شده، ماده نیتروسودی‌متیل‌آمین بیشتری داشته که باعث حضور در ماده اولیه شده باشد که از آن در ساخت محصول نهایی شامل قرص یا آمپول استفاده شده است.

فراتر از حد مجاز

دکتر سبزواری درباره راه حل این مشکل در شرایط فعلی معتقد است از آنجای که رانیتیدین را شرکت‌های داروسازی مختلفی تولید می‌کنند، گام اول این است که محصولات شرکت‌ها بررسی شده و فهرستی از محصولات آنها تهیه شود که کدام یك از این محصولات مجاز هستند و کدام غیرمجاز.

رئیس انجمن متخصصان علوم دارویی تأکید کرد: برای مصرف ماده نیتروسودی‌متیل‌آمین، یك حد مجاز روزانه معادل ۹۶ نانوگرم در روز برای مصرف این ماده تعیین شده است که افراد با مصرف این میزان دچار مشکل نمی‌شوند. این ماده همچنین در مواد مختلفی مانند گوشت‌های عمل‌آوری شده، ماهی و نیز دود سیگار و تنباکو هم وجود دارد. محققان فرآورده‌های دارویی را بررسی می‌کنند تا براساس مصرف میزان این ماده در روز حد مجاز را مشخص کنند.

وی افزود: فرض بر این است که یك فرد این دارو را به مدت طولانی مصرف کند، بنابراین، مقدار این ناخالصی در دارو باید به اندازه‌ای باشد که حتی اگر تا سال‌ها آن را مصرف می‌کند، باعث آسیب نشود. سازمان غذا و داروی آمریکا هم براساس ارزیابی حد مجاز این ماده در رانیتیدین اقدام به جمع‌آوری آن از بازار کرده است. این ماده همچنین یك روغن فرار آلی است که در صورت تبخیر می‌تواند سرطان ریه هم ایجاد کند و افرادی که به عنوان مثال در معرض نوع استنشاقی آن مانند دود سیگار هستند در معرض ابتلا به سرطان ریه قرار دارند. مصرف مواد خوراکی حاوی این ماده نیز می‌تواند سرطان کبد ایجاد کند.

بهتر است افراد از مصرف رانیتیدین پرهیز کنند

دکتر رضا ملك‌زاده، معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت در گفت‌وگو با جام‌جم در این باره گفت: در حال حاضر باور علمی دنیا این است که بهتر است افراد از مصرف این دارو خودداری کنند. رانیتیدین از قدیم هم مشکلاتی نظیر ایجاد مشکلات کلیوی داشته اما این مساله آنقدر جدی نبود که منجر به جمع‌آوری دارو از سطح بازار شود. اما سرطان‌زا بودن آن محققان را بر آن داشت تا دارو را به طور گسترده جمع‌آوری کنند.

وی در ادامه افزود: افرادی که در درازمدت و به طور مداوم سال‌ها از رانیتیدین استفاده کرده باشند ممکن است به طور محدود در معرض ابتلا به سرطان باشند. دکتر ملك‌زاده همچنین به افرادی که پیش از این از رانیتیدین استفاده می‌کردند توصیه کرد نگران نباشند زیرا در همه بیماران مصرف‌کننده مشکلی ایجاد نمی‌کند و ممکن است تنها درصد خیلی کمی را درگیر کند و جای نگرانی نیست.

فعلا نگران داروهای رانیتیدین موجود در کشور نباشید

دکتر سیده مریم بهاری ساروی، داروساز در گفت‌وگو با جام‌جم در این باره می‌گوید: «سال‌هاست داروی رانیتیدین به عنوان دارویی بدون نیاز به نسخه پزشك، برای درمان مشکلات گوارشی مصرف می‌شود. اما خبر مورد نظر درباره رانیتیدن تولید شده در شرکت دارویی زانتاك (Zantac) است. مقدار ترکیب نیتروسودی‌متیل‌آمین در رانیتیدین‌های تولیدی شرکت موردنظر بیش از حد مجاز است. از سوی دیگر هرچه تاریخ ساخت این دارو قدیمی‌تر بوده یا در جای گرم نگهداری شده یا اگر تاریخ مصرف آن گذشته باشد، مقدار ترکیب سرطان‌زای آن بالاتر است. بنابر این داروی رانیتیدین این شرکت تا زمان بررسی و رفع مشکل، جمع‌آوری شده است. البته ماده این ترکیب مضر درهمه سری‌های ساخت رانیتیدین شرکت زانتاك وجود نداشته است. بررسی‌های وزارت بهداشت، نشان می‌دهد این مشکل در رانیتیدین‌های موجود در بازار مصرف کشور ما وجود ندارد و تا این لحظه هیچ مکاتبه رسمی از سمت اف‌دی‌ای (FDA) نیز مبنی بر جمع‌آوری این دارو از بازار مصرف کشور ما انجام نشده است. بنابراین فعلا جای هیچ نگرانی در کشور وجود ندارد.

جایگزینی مناسب برای رانیتیدین

رئیس انجمن متخصصان علوم دارویی در توصیه به بیماران گفت: در شرایط فعلی بهتر است با نظر پزشك از داروهای جایگزین همین خانواده مانند سایمیتیدین و فاموتیدین یا از داروهای کاهنده ترشحات اسید معده استفاده کنند. بیشترین عارضه ناخالصی موجود در رانیتیدین، بروز مسمومیت کبدی است و تنها در حیوانات آزمایشگاهی ابتلا به سرطان مشاهده شده اما احتمال بروز سرطان در انسان هم ممکن است وجود داشته باشد و باید از امروز که متوجه این اتفاق شده‌اند، مصرف آن را متوقف و جایگزین کنند.

ایران

آرش دانش در حال خواندن نماز میت / عکس: امیرعلی رزاقی

گفت‌وگو با روحانی ساروی که داوطلبانه خاکسپاری متوفیان کرونا را انجام می‌دهد

این ویروس، بی‌ارزش بودن دنیا را نشان داد

مینا مولایی
ایران

بارها ایستاده کنار قبرهای آهك‌پاشی شده، در گورستان‌های خلوت این روزهای شهر؛ درست بالای سر جنازه‌های کاورپوشِ بی‌چهره؛ جنازه آدم‌های مبتلا به کرونا! ایستاده و آداب شرعی را برای آنها به جا آورده، نماز میت برایشان خوانده و نزدیك‌تر از همه آدم‌های حاضر، تلقین در گوششان گفته و حالا از این تجربه سخت و متفاوت برای ما می‌گوید.

آرش دانش، روحانی جوان ساروی، این بار داوطلبانه با یك لباس رزم متفاوت پا به میدان جهاد و مبارزه گذاشت و معتقد است کرونا خودش یك جبهه است و در این جبهه او تنها به مسؤولیتی که برعهده دارد عمل می کند؛ بدرقه اموات و درگذشتگان به خانه ابدی‌شان با انجام مراسم تدفین و تلقین و خواندن نماز میت. همین است که حالا او برای آرامش بازمانده‌ها، داوطلبانه رسوم شرعی خاکسپاری را برای متوفیان انجام می‌دهد و افتخارش همین خدمت است.

تصویر شما به عنوان یك روحانی درحال خواندن نماز میت بالای سر یکی از قربانیان ویروس کرونا، در چند روز اخیر بارها در فضای مجازی منتشر شده، چطور شد که در این عرصه حضور پیدا کردید؟

این وظیفه شرعی من بوده؛ به عنوان طلبه وقتی لباس روحانیت به تن کردم انجام این وظیفه هم برعهده ام گذاشته شد، در شرایط فعلی جامعه هم احساس کردم که حضورم مورد نیاز است چرا که یکی از مباحث معنوی و روحانی که در مراسم خاکسپاری اهمیت دارد، همین بحث انجام آداب شرعی تدفین است . در بحث کرونا که به عقیده من خودش یك جبهه است شاید من نتوانم مثل عزیزان و کادر درمانی کشور مانند پرستاران و پزشکان یا دوستان که در مبانی امنیتی فعال هستند حضور داشته باشم، اما دیدم که به عنوان یك طلبه، کمترین کار در این عرصه، عمل به وظیفه شرعی‌ام است؛ مخصوصا که شنیده بودم (البته از صحتش اطمینان ندارم که بعضی جاها اموات را بدون رعایت مسائل شرعی دفن می کنند) به خاطر همین وظیفه خودم دانستم که این مراسم را برای افرادی که به خاطر کرونا از دنیا رفته‌اند بجا بیاورم.

اولین بار چطور در مراسم خاکسپاری یك متوفی مبتلا به کرونا حاضر شدید؟

قبل از سال جدید بود و فرد مبتلا یکی از هم منطقه های خودمان بود؛ دختر جوانی که سرطان داشت و اتفاقا مراحل بهبودی را طی می کرد، اما متاسفانه ابتلایش به کرونا دیگر به او مجال نداد و از دنیا رفت. وقتی خانواده داغدیده این متوفی به درِ خانه من آمدند و گفتند که چند جا رفتیم برای انجام مراسم شرعی اما کسی قبول نکرده، شما قبول می کنید؟ من تعجب کردم. گفتم چرا نیایم؟ این وظیفه من است. اگر الان نیایم روز قیامت چه جوابی بدهم. بگویم چرا به وظیفه ام عمل نکردم؟! به جرات می توانم بگویم که کمترین کاری که منِ طلبه می توانم بکنم همین است که مبانی تدفین و نماز و تلقین و امثالهم را برای متوفی به جا بیاورم؛ یعنی همان کاری که قبل از شیوع کرونا هم انجام می دادم و الان در جریان وحشتی که به خاطر این موضوع در جامعه بهوجود آمده، شاید بعضی از هم لباسی های من که سن و سالی از آنها گذشته یا بیماری دارند توانایی انجامش را نداشته باشند یا حتی دلهره داشته باشند که طبیعی است چون بالاخره ما هم انسان هستیم و ممکن است خودمان یا خانواده‌هایمان نگران باشند.

شما خودتان نمی ترسید؟

اتفاقا این سوال را در یکی از مراسم تدفین کرونایی ها، یکی از نزدیکان این عزیزان از من پرسید و گفت حاج آقا شما نمی‌ترسید اینقدر جلو می‌روید؟ من گفتم مگر مرگ هم ترس دارد؟ اگر کسی حقیقت را پیدا کرده باشد از مرگ نمی‌ترسد و همینجاست که به فکر انجام وظیفه‌اش می افتد، به نظر من نه مرگ ترس دارد نه مرده ها ترس دارند. خیلی وقت ها ما باید از زنده ها بترسیم ....

با توجه به جو روانی موجود در جامعه درباره ویروس کرونا، خانواده شما چه واکنشی نسبت به این تصمیم شما دارند؟

واقعیتش این است که خانواده من اوایل خیلی نگران بودند و من به آنها گفتم که بالاخره مرگ برای همه است و ما یك روزی می‌میریم و اگر قرار باشد این اتفاق بیفتد بهتر است که با شرف از این دنیا برویم و در آن دنیا نگویند که شما وظیفه‌ای داشتی و می توانستی و به آن عمل نکردی. من به عنوان روحانی یکی از مسؤولیت هایم همین انجام امور دینی و معنوی است. اما خب قبول دارم در این شرایط که حتی خانواده و اقوام نزدیك متوفی ها هم جرات نمی کنند به جنازه نزدیك شوند، نگرانی اعضای خانواده ما بجاست، من هم با توجه به همه این موضوعات وصیتم را نوشته ام .

از تجربه متفاوت دفن قربانیان ویروس کرونا بگویید.

قبل از شیوع کرونا، من افراد زیادی را بدرقه خانه ابدی شان کرده بودم اما به جرات می توانم بگویم که تا حالا ندیده بودم که حتی نزدیك‌ترین افراد به متوفی جرات نزدیك شدن یا اجازه نزدیك شدن به او را نداشته باشند. من در جریان انجام امور شرعی برای این متوفی‌ها از نزدیك شرایط دشوار را تجربه کردم و شاهد تنهایی و دلتنگی خانواده‌هایی بودم که نمی‌توانستند با عزیز از دست رفته‌شان وداع کنند، یا برای آخرین بار چهره‌اش را ببینند. دیدن این صحنه‌ها برای من تجربه سختی بود. اما همین آدم‌ها وقتی می دیدند که مثلا من برای عزیزشان تلقین می‌خوانم، دلشان آرام می شد و همین احساس رضایت بالاترین دلگرمی برای من بود.

از اول با لباس مخصوص و مجهز در مراسم تدفین حاضر می شدید؟

نه اوایل اصلا مجهز نبودیم، یادم است در یکی از مراسم‌ها فقط یك جفت دستکش پلاستیکی داشتم اما به مرور تجهیزات بهتر شد و الان لباس مخصوص هم به ما داده شده.آن اوایل که هنوز برای غسل دادن متوفی‌ها اجازه صادر نشده بود، ما تیمم بدل از غسل را بجا می آوردیم، اما الان شرایط بهتر شده و یکسری از طلاب جهادی در همین شهرساری، داوطلبانه متوفی‌ها را تغسیل هم می‌کنند. البته من چون قند دارم به من اجازه تغسیل نمی‌دهند و می‌گویند شما همان مراسم تدفین و نماز را بجا بیاور. درهرحال الان کرونا خودش یك جبهه محسوب می‌شود و خط مقدم منِ طلبه در این شرایط، همین حضور است؛ در کنار این موضوع، سعی می‌کنم با بچه‌های جهادی منطقه در ضدعفونی محلات هم حضور داشته باشم، بالاخره هرکسی باید در حد توانش یك گوشه کار را بگیرد.

با این تفاسیر تا پایان مهلکه کرونا به کارتان ادامه می‌دهید؟

بله همین طور است، تا وقتی که زنده و سلامت باشم در کنار قربانیان کرونا و خانواده‌هایشان حضور دارم.

این خانواده‌ها شما را چطور پیدا می‌کنند؟

واقعیت این است که در ساری و شهرهای اطرافش به‌واسطه فعالیت های فرهنگی قبلی خیلی‌ها من را می‌شناسند و تلفنم را دارند و از همین طریق من را برای مراسم‌هایشان دعوت می‌کنند.

برای ما که در این مراسم‌ها حضور نداشتیم دیدن تصاویر خاکسپاری این قربانیان با آن حجم تنهایی و غربت، خیلی سنگین است، شما که از نزدیك این مراسم‌ها را می بینید، چه حسی نسبت به آن دارید؟

برای من بزرگ‌ترین تجربه این جریان، این بوده که دنیا خیلی خیلی کوچکتر و فانی‌تر از آن است که ما فکر می‌کنیم برایش می توانیم بجنگیم یا مثلا سر بقیه را کلاه بگذاریم یا دروغ بگوییم و کارهای خطایمان را توجیه کنیم... به نظر من ویروس کرونا فانی بودن این دنیا را به ما فهمانده است و هیچ ارزشی ندارد و فرقی بین فقیر و غنی و سیاستمدار و غیرسیاستمدار هم نگذاشته است.

آگهی مناقصه
صنایع خودروسازی شهید شاهمرادی
شماره ۱-۹۸/۱۰۰

این صنایع در نظر دارد اقلام زیر را از طریق مناقصه از فروشندگان/تامین کنندگان واجدشرایط خریداری نماید لذا کلیه شرکت‌هایی که در این زمینه دارای تجربه، تخصص و توانایی لازم می‌باشند می‌توانند از تاریخ انتشار آگهی ظرف مدت ۱۰ روز ضمن هماهنگی با شماره تلفن: ۵۲۳۲۲۹۴۷-۰۳۱ و تلفکس: ۵۲۳۲۲۹۹۸-۰۳۱ با در اختیار داشتن سوابق و مدارک شرکت جهت بررسی و دریافت اسناد مناقصه و ارائه پیشنهاد قیمت به این صنایع به‌آدرس: اصفهان، زرین شهر، مجتمع صنایع دفاع، صنایع شهید شاهمرادی(زرین خودرو) مراجعه نمایند.
ضمننا اسناد مناقصه و سایر مدارک و مشخصات فنی مورد نیاز مربوط به موارد درخواستی در این صنایع به شرکت کنندگان واجدشرایط ارائه می‌گردد.

۱ گلوئی باک
۲ قطعات بال شاسی
۳ فنر لول جلو و عقب
۴ قطعات ABS
۵ عایق و قطعات نمدی
۶ شیشه های جلو و عقب
۷ مجموعه سیم و کابل ها
۸ مجموعه باک
۹ مجموعه برف پاکن سه محور و ترمز درب
۱۰ قطعات لاستیکی
۱۱ برش لیزر ورق های شاسی

روابط عمومی صنایع شهید شاهمرادی(زرین خودرو)

آگهی مناقصه
شرکت زرین کشت پایدار زرندیه
تهیه‌واجرا ۴۴ هکتار سیستم آبیاری تحت‌فشار
• زمان برگزاری مناقصه: ۹۹/۰۱/۲۷
• آدرس: استان مرکزی، شهرستان زرندیه، کیلومتر ۱۲ جاده خشکرود
• تلفن تماس: ۹-۴۵۴۲۲۱۲۷-۰۸۶ • همراه ۰۹۹۱۲۹۰۹۸۰۰